

Integracja sił Marynarki Wojennej i NATO

Operacja poszukiwania i neutralizacji niebezpiecznych obiektów zalegających na dnie morza, obrona przed atakami z powietrza, prowadzenie działań ratowniczych z udziałem śmigłowców, zaopatrywanie zespołów okrętów w morzu oraz odtwarzanie zdolności sił morskich z nieprzygotowanego brzegu to część zadań, które zaplanowała Marynarka Wojenna i realizować je będzie we współpracy ze Stałym Zespołem Okrętów NATO.

Pod koniec maja od Zatoki Pomorskiej po Zatokę Gdańską prowadzona będzie operacja morska pod kryptonimem Solidarna Belona. 8. Flotylla Obrony Wybrzeża, jako związek taktyczny, który w swojej strukturze skupia wszystkie siły Marynarki Wojennej RP przeznaczone do szeroko rozumianej walki minowej i przeciwminowej do udziału w operacji skierowała m.in.: niszczyciel min, trałowce poj. 207, okręt transportowo-minowy, kuter transportowy, pomocnicze jednostki pływające, Grupę Nurków Minerów oraz 8. Batalion Saperów.

Komponent Morski we współpracy ze Stałym Zespołem Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1 (SNMCMG-1) realizować będzie operację, która integrować ma wszystkie siły morskie w tym siły NATO działające na Bałtyku południowym. W Solidarnej Belonie zaplanowano zarówno udział jednostek 3 Flotylli Okrętów jak i 8 Flotylli Obrony Wybrzeża, w tym okręty ostatnio wcielone do służby jak korweta patrolowa ORP Ślężak, niszczyciel min ORP Kormoran oraz holownik H-1 Gniewko. W operację zaangażowane będą również jednostki brzegowe, między innymi Morska Jednostka Rakietowa czy 6 Ośrodek Radioelektroniczny, które na co dzień wspierają działania sił na morzu. Operacja oparta na skoordynowanych działaniach wszystkich wyżej wymienionych sił w ramach dowodzonego przez wiceadmirala Krzysztofa Jaworskiego - Komponentu Morskiego pozwoli na sprawdzenie szeregu wprowadzanych i planowanych rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo korzystania z morskich obszarów państwa.

Solidarna Belona prowadzona będzie na Bałtyku w tym na polskich wodach terytorialnych przy wykorzystaniu różnorodnych sił działających w morzu, powietrzu, toni wodnej i na lądzie. W operacji uczestniczyć będzie między innymi: fregata rakietowa, okręt podwodny, okręty rakietowe, okręt transportowo-minowy, okręty

obrony przeciwminowej, okręty zaopatrzeniowe, jednostki wsparcia a także profesjonalnie przygotowana do neutralizacji materiałów wybuchowych Grupa Nurków Minerów 12 Dywizjonu trałowców oraz 8 Batalion Saperów gotowy do stworzenia infrastruktury pozwalającej na zaopatrywanie sił poza portami morskimi. Solidarna Belona pozwoli również na integrację sił w różnych domenach. W ramach współdziałania z lotnictwem realizowana będzie obrona przed atakami z powietrza, osłona zespołu okrętów w morzu oraz działania ratownicze. Uczestniczyć w nich będą samoloty Su-22, MiG-29, patrolowa Bryza oraz śmigłowce W-3WARM.

Scenariusz manewrów zakłada również sprawdzenie możliwości w zakresie zwiększania autonomiczności zespołu okrętów między innymi poprzez uzupełnianie zapasów w morzu zarówno z jednostek zaopatrzeniowych jak i nieprzygotowanego brzegu, przy wykorzystaniu specjalistycznych pomostów pływających. W powyższym zakresie wykorzystane zostaną również porty morskie między innymi w Kołobrzegu – dające możliwości uzupełnienia zapasów i bezpiecznego schronienia dla okrętów. W ramach Solidarnej Belony realizowany będzie szereg elementów z faktycznym użyciem uzbrojenia minowego, przeciwminowego jak i artyleryjskiego. Istotnym elementem będą ogniowe zadania artyleryjskie z wykorzystaniem różnych kalibrów armat okrętowych oraz rzeczywiste poszukiwanie na polskich wodach terytorialnych niebezpiecznych obiektów pochodzenia historycznego. Zadanie te realizować będą siły obrony przeciwminowej 8 Flotylli Obrony Wybrzeża we współdziałaniu ze Stałym Zespołem Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1.

Siły Komponentu Morskiego wydzielone do realizacji zadań na morzu wraz ze Stałym Zespołem NATO prowadzić będą działania w ramach tzw. zespołu zadaniowego (TF – ang. Task Force) dowodzonego przez kmdr. Aleksandra Urbanowicza – byłego dowódcę Stałego Zespołu Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 2 (SNMCMG-2) działającego na Morzu Czarnym i Śródziemnym. Operacja koordynowana będzie przez zaokrętowany sztab złożony z doświadczonych oficerów Centrum Operacji Morskich – Dowództwa Komponentu Morskiego oraz specjalistów wydzielonych z podległych związków taktycznych.

W solidarnej Belonie planowany jest udział blisko 20 okrętów z Belgii, Estonii, Holandii, Niemiec, Polski i Wielkiej Brytanii, wspartych działaniami lotnictwa bojowego, morskiego oraz jednostek brzegowych.

Na Bałtyku każdej doby przebywa od 2 do ponad 3 tysięcy jednostek. Prowadzona jest międzynarodowa wymiana handlowa, transfer surowców oraz ruch pasażerski. W polskich portach przeładowywanych jest już ponad 100 milionów ton ładunków rocznie w tym surowce strategiczne jak ropa naftowa czy skroplony gaz. Wpływy z podatków, ceł i akcyz związane z przeładunkiem towarów i wykorzystaniem polskich portów

stanowią nawet 10% całości budżetu państwa To przykłady rosnącego znaczenia transportu morskiego. Z powyższej sytuacji w dużej mierze wynikają scenariusze ćwiczeń Marynarki Wojennej, które skupiają się na operacjach związanych z osłoną i obroną morskich szlaków komunikacyjnych, utrzymaniem panowania na morzu i niedopuszczeniem do blokady morskiej kraju, która oznaczałaby odcięcie od źródeł zaopatrzenia. Wiele ćwiczeń obejmuje zatem działania okrętów i lotnictwa na rzecz osłony transportu morskiego i bezpieczeństwa żeglugi. Chodzi głównie o przeciwdziałanie atakom z wody i powietrza oraz atakom okrętów podwodnych. W ramach manewrów prowadzone są działania antyterrorystyczne, antypirackie, a także operacje stabilizacyjne, wymuszania pokoju i humanitarne. Ćwiczenia o takim charakterze są także kluczowe dla tworzenia atmosfery bezpieczeństwa na morzu koniecznej dla niezakłóconego rozwoju transportu i handlu morskiego.

Centrum Operacji Morskich - Dowództwo Komponentu Morskiego (COM-DKM) jest jednym z trzech dowództw wchodzących w skład Dowództwa Operacyjnego Rodzaju Sił Zbrojnych. Jego zasadniczym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom morza w czasie pokoju, kryzysu oraz prowadzenia morskiej operacji obronnej. Centrum stanowi organ koordynujący działania w domenie morskiej na Bałtyku w tym na arenie międzynarodowej.

Stały Zespół Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1 (SNMCMG-1, ang. Standing NATO Mine Counter Measures Group 1) to jeden z dwóch sojuszniczych zespołów okrętów specjalizujących się w tzw. wojnie minowej. Głównym zadaniem okrętów tych zespołów jest utrzymanie bezpieczeństwa żeglugi poprzez poszukiwanie, wykrywanie i niszczenie niebezpiecznych obiektów podwodnych. Poza tym istotnym zadaniem jest demonstrowanie solidarności członków sojuszu oraz realizacja jednego z najważniejszych wspólnych zadań czyli zapewnienia bezpieczeństwa morskich szlaków komunikacyjnych. W ten sposób okręty zespołów tworzą system obrony przeciwminowej na akwenach morskich określane mianem „Tarczy Przeciwminowej” dla Europy. Siły te mogą być także skierowane do wsparcia operacji antyterrorystycznych, akcji ratowania życia oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych. Wizyty robocze okrętów bander państw NATO oraz wspólne ćwiczenia mają na celu rozwój przyjacielskich stosunków, wzajemne zaznajomienie się z warunkami, służbą i sprzętem marynarzy. Służą one również wymianie doświadczeń związanych z realizacją zadań na morzu.

Od blisko 20 lat polskie niszczyciele min kilkunastokrotnie wchodziły w skład SNMCMG-1. Czterokrotnie polski okręt dowodzenia siłami obrony przeciwminowej ORP Kadm. X. Czernicki był jednostką flagową sojuszniczych zespołów, w 2010, 2011 i 2013 roku SNMCMG-1, a w 2017 roku – SNMCMG-2. Do działań w zespołach okrętów uderzeniowych NATO kierowane były natomiast fregaty raketowe ORP Gen. K. Pułaski i ORP Gen. T. Kościuszko.

Tekst: COM-DKM / 8.FOW

21.05.2021

